

Universitätsbibliothek Paderborn

**De scholasticæ Theologiae Vanitate, qua superioris
ætatis homines, doctrinam & religionem suam
tueba[n]tur, Liber, in locos communes digestus. Omnibus
ueræ ac solidæ pietatis studiosis in primis ...**

Sarcerius, Erasmus

Francoforti, 1541

VD16 S 1775

De leivnio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29838

uis & latissima, uelut speculum concavum, in
quo uariæ reluent facies.

DE IEIVNIO.

Ieiunia ex opere operato merentur remissio
nem peccatorum, iustitiam, & uitam æternam.
Item, necessaria sunt ad iustitiam noui Testa-
menti.

Ieiunium dicitur abstinentia à cibis & uitis.
Et est duplex, scilicet corporale et spirituale.

Ieiuniū corporale est abstinentia à cibo & po-
tu, intuitu satisfaciendi, uel uitadi peccatū, uel
acquirendi uitam æternam. Spirituale est, absti-
nentia à peccato mortali.

Ieiunium accipitur tripliciter, propriè, com-
muniter, communissime. Propriè dicitur affli-
ctio carnis secundum gustum: Communiter om-
nis carnis afflictio, quæ consistit in uigilijs, &
flagellis, & ieunijs propriè dictis. Communissi-
me abstinentia dicitur ab omni peccato mortali.

Ieiunium stricte acceptum pro abstinentia à
cibo & potu, triplex est, scilicet, naturæ, uirtu-
tis, & ecclesiæ.

Ieiunium naturæ est abstinentia cibi et potus
integro die naturali. Hoc modo ieunat, qui
per uiginti quatuor horas à cibo & potu simul
abstinet. Et tale ieunium requiritur ad digne-
susciendum Eucharistiam. Hoc modo ieuni-

DOCTRINA SCHOLAST.

Si per puram priuationem, & per consequens
nec est uirtus, nec actus uirtutis.

2. Ieiunium uirtutis est actus temperantiae, &
est refrenatio delectationum gustus in cibo, &
potu, secundum regulam rectae rationis, uel ha-
bitus ad hanc inclinans.

3. Ieiunium Ecclesie est abstinentia a cibo & po-
tu, secundum regulam ab Ecclesia institutam.
Est autem regula ab Ecclesia instituta, quod die-
iunus præter coenam nullum cibum sumat, &
per hoc soluit ieiunium, quisquis in die natura
li plus quam semel comedit. Ipsa autem unica
comestio coena dicitur, quia refectio in diebus
ieiuniorum fieri solet secundum antiquum Ec-
clesiae morem, post uesperas.

4. Ieiuniorum Ecclesiae, quedam sunt de prece-
pto, ut quadragesima tota, exceptis dominicis
diebus, & quatuor tempora: Item, uigiliae apo-
stolorum, præter uigilias Philippi & Iacobi ac
5. Ioannis Evangeliste. Item, uigilia nativitatis
Christi, & uigilia assumptionis gloriosæ uirgi-
nis dominæ nostræ. Vigilia omnium sanctorum,
sancti Ioannis Baptiste, sancti Laurentij: Item
uigilia Pentecostes. Sitamen uigiliae ieiunandæ
cadunt in dominicam, anticipantur quantum ad
ieiunium in die sabbati.

6. Sunt alia ieiunia Ecclesie non de precepto, sed
de consilio, ut Aduentus domini, item Rogati-
ones: item quarta & sexta feria.

Item 197.

mf. 197. a.

Tres

Tres sunt causæ excusantes quosdam à ieju-
nio ecclesiæ, infirmitas, paupertas, & labor, si-
ue sit infirmitas languoris, siue infirmitas æta-
tis, sicut senes sunt & pueri, siue infirmitas con-
ditionis, sicut minor ualitudo personæ pro-
pter conditionem sexus, uel alterius acciden-
tis.

Ieiunium ab ecclesia præceptum obligat ad-
culpam mortalem omnes fideles ipsorum sine ex-
cusatione legitimam non seruantes.

Dicitur iejunium præceptum, quia iejunium
de consilio non obligat, nisi fieret ex contem-
ptu.

Ieiunium soluitur tribus modis seu frangi-
tur, saepius comedendo, cibo non concessu u-
tendo, ut est eus carnium, casei, lactis, butyri,
ouorum &c. & negligendo tempus cōmestio-
nis, ut in quadragesima est hora regularis post
uesperas dictas, non tamen oportet uesperam
dies expectare, sed officij, ut scilicet ante quam
celebretur officium uespertinum, non edatur.

In alijs ieunijs sequendus est mos patriæ de
tempore commestionis, quem qui non seruat,
excepta rationabili causa, peccat.

Laudabilis mos est iejunare, donec appare-
ant stellæ in cœlo.

Ieiunium potissimum propter duo institu-
tum est, propter afflictionem corporis ad satis-
faciendum pro peccatis, & ad reprimendam <sup>Vix sum
angusti
falso
luminis</sup>.

DOCTRINA SCHOLAST.

concupiscentiae delectationem, qua caueatur
a committendis.

Ministrantibus publicè cibos, quibus ieuniū
um preceptum soluitur eis, in quibus nulla ap-
paret excusatio legitima, non excusantur a
mortali peccato, sed uelut peccato consentien-
tes iudicantur obnoxij.

Definitio. Ieiuniū est subtractio prandij, & post cœnā
Definitio. cuiuslibet cibi subtractio usque in sequentem
diem.

1. Ieiuniū definit Paulus Cartesius carnificē,
quo mens ad superarum rerum contemplatio-
nem effertur, facitq; pro scelerum genere satis.

2. Animæ defunctorum per ieuniū soluuntur
a purgatorio.

Ieiuniū est actus uirtutis scilicet abstinen-
tiæ & temperantiæ eliciuæ, & aliarum uirtu-
tum imperatiuæ.

Parsimonia uictus & abstinentia efficiunt ie-
uniū ecclesiæ.

Ieiuniū principaliter sumitur propter tria,
propter comprimendas concupiscentias car-
nis, propter eleuationem mentis, & propter sa-
tisfactionem.

Ieiuniū ex præcepto ecclesiæ est nec essa-
rium absolute.

Omnes Christiani tenentur ad ieuniū ecclæ-
siæ, nisi fuerint ualde legitime impediti.

Transgrediens præceptum ecclesiæ de ieuniū
ex con-

DE IEIVNIO.

298

Ex contemptu, peccat mortaliter.

Ieiunia quatuor temporum, sunt quasi primitiae & expiatio et otius anni.

Ieiunans in Dominica contra consuetudinem ecclesiæ, uel ex superstitione &c. peccat.

Ieiunium fit in uigilijs sanctorum, calisa preparationis ad devotionem, & causa significationis, quod sancti per afflictiones peruererint ad gloriam.

Ieiunium & aliæ abstinentiæ & afflictiones corporales medentur animæ.

Commestio carnium soluit ieiunium, non sus piscium, uel leguminum, nec potus uini.

Ova & lacticinia respirantia, sunt interdicta in ieiunio quadragesimæ.

Odor non soluit ieiunium naturæ, nec ecclesiæ, quia non nutrit, sed confortat.

Nimia anticipatio horæ soluit ieiunium, non autem tardatio horæ.

Nimia uel auida, ardens, laxta, uel studiosa commestio, non soluit ieiunium, sed tollit eius meritum.

DE SEPVLTVRA, PLAN

etu, & exequijs mortuorum.

Mortui non sunt pleni actibus bonis.

Sepultura est locus concavus in loco ecclesiastico uel cimiterio factus, in quo corpus catholicæ conquiescit.

Lo-